

Innhold

Forord	11
---------------------	----

Kapittel 1

Etikk, religion og filosofi i barnehagen: møter med den ukjennelige pedagogikken	13
---	----

Teresa K. Aslanian

Innledning	13
Hva mener vi egentlig med begrepene etikk, religion og filosofi?	15
Etikk, religion og filosofi i det internasjonale barnehagefeltet ..	16
Felles utfordringer	18
Fagområdet etikk, religion og filosofi i barnehagen	19
Hva har fagene etikk, religion og filosofi til felles?	20
Ferdigheter og uferdigheter	21
Myter og fagområdet etikk, religion og filosofi	22
Om bokens innhold	23
Et forsterket ekko	25

Kapittel 2

Det magiske, forflytning i hverdagen?	26
--	----

Else Cathrine Melhuus

Innledning	26
Kapittelets oppbygging	27
Å gjøre gjensitt med tidligere empiri sammen med nye begreper	28
To fortellinger om steiner	31

Ei jente og en stein på stranda	31
To venninner og en stein i barnehagens garderobe	31
Det vakre eller særegne blir ofte gitt en ny betydning	32
Å være en del av naturen	35
Kraften i forflytninger	36
En fortelling om superkrabber	36
Den estetiske erfaring – fra betydningsrom til vibrerende mellomrom	38
Øyeblikkenes magiskhet	42

Kapittel 3

Metamorphosis: play, spirituality and the animal	44
---	-----------

Jane Bone

Introduction	44
Researching Spirituality	45
Methodology	46
Methods	47
Everyday Spirituality	47
Bricolage	47
Play and the Spiritual	49
Metamorphosis	50
Classical Literature	50
Recent Literature	51
Metamorphosis: four narratives	51
Becoming Bird	52
Becoming Rabbit	53
Becoming Dinosaur	53
Becoming Horse	54
Discussion	55
Contested Spaces of Play	55
Spiritual Witness	55
Spiritually In-between	56
The Spiritual Elsewhere	57
The Image of the Animal	58
The Posthuman Condition	60
Infolding	60

Conclusion	62
Coda	63
Kapittel 4	
Toddler’s Relationships: A Matter of Sharing Worlds	64
<i>Eva Johansson</i>	
Introduction	64
The Life-World	65
Shared Life-Worlds: Worthy of Defence	69
Creating Shared Life-Worlds	70
Shared Life-Worlds: Defence and Threats	70
Shared Life-Worlds: Sympathy	74
Shared Life-Worlds: Difference and Similarity	76
Shared Life-Worlds: Part of Young Children’s Very Existence . .	77
Acknowledgement	81
Kapittel 5	
«Engler de dør aldri, de!» Eksistensielle temaer i hverdagslivet med barn i barnehagealder	82
<i>Guro Hansen Helskog</i>	
Innledning	82
Kapittelets metodologi	84
Viten som bevisstgjøring og refleksiv praksisforskning	85
Fra det konkrete til det generelle	85
Kapittelets struktur	86
Opprinnelig refleksjon	87
Episode 1	87
Episode 2	89
Kritisk og teoretisk refleksjon	89
Fordringen om gjensidig dialog krysset mellom ulike virkelighetsforståelser	90
Sekularisering og religiøs tro som en mulighet blant mange	91
Nøytralisering av offentlige steder	91
Tilbakegang i antallet religiøse	91
Å ikke tro som legitim mulighet	92

Fordringen om å respektere barns verdighet	93
Fordringen om epistemisk ydmykhet	97
Åndelighet og «det hele mennesket»	100
Spørsmål framfor svar	102
Avsluttende kommentar	102

Kapittel 6

Barn sin motstand – ei kjelde til min verdipedagogikk	104
--	------------

Mari Alnæs

Innleiing	104
Verdipedagogikk	105
Motstand i barnehagen	105
Medverknad som ein etisk verdi	106
Levinas og omgrep til analyse	107
Ein del av feltet	109
Forteljing 1	110
Forteljing 2	112
«Truls lei seg»	113
Verdipedagogikk i barnehagen	114
Kontrastar mellom min verdipedagogikk og barnet sin omsorgsetikk	114
Samhald, leik og felles glede – som makt mot målet om eit fullverdig liv?	116
Demokratiske verdiar med utgangspunkt i barn si verdiskaping	117
Barn sitt bidrag til min verdipedagogikk	118

Kapittel 7

Nysgjerrighet i barnehagen – hva har dette med etikk og verdiar å gjøre?	120
---	------------

Soern Finn Menning

Innledning	120
Del av en verdiladet pedagogisk praksis	121
Nysgjerrighet har blitt verdsatt (og foraktet) med forskjellige begrunnelser	122

Å utfordrere en nøytral forestilling av nysgjerrighet i barnehagepedagogikken	123
Barnehagelærereens pedagogiske praksiser rundt barns nysgjerrighet er etisk begrunnet	124
Verdifelt i den nordiske barnehagen	125
Pedagogiske praksiser rundt nysgjerrighet som del av verdifelt	126
Verdiledilla er til stede før barnehagelærere må bestemme seg	127
Barnehagelærere støtter og stopper barns nysgjerrighet i et dilemmatisk rom	128
Valgene som tas rundt barns nysgjerrighet, definerer profesjonsidentitet	129
Å møte barns nysgjerrighet er en del av profesjonsetikken . .	129

Kapittel 8

**Acts of Pedagogical Resistance: Marking out
an ethical boundary against human technologies . . . . .** 131

*Lynn. J. McNair, Cara Blaisdell, John. M. Davis,
& Luke J. Addison*

Introduction	131
Background	134
Theoretical Framework	134
Scottish Policy	135
Research Methods	137
Findings	140
Against reductionism: Lived Stories help deconstruct exploitative practices	140
‘We don’t like tracking, but...’: Lived Stories embedded in the reductive system	142
Discussion	145
Acknowledgements	147
Note	147

Kapittel 9**Pølser i barnehagen – kilde til undring, famling,****begjær og besvær** . . . . . 148*Nina Johannesen og Anna R. Moxnes*

Innledning 148

Metodologiske tilnærminger 151

Hvor er pølsa i dagens barnehagepraksis 153

Pølser og måltid som sosial praksis 154

Pølser og måltid som religiøs praksis 157

Pølser og måltid som sunt, usunt og det nyliberale
barnehagemåltidet 160

Etiske potensial hos pølsa 162

Grappling-with-pølser 164

Å åpne et pluriverse 166

Kapittel 10**Ritualisering av daglige overganger. Majoritets- og minoritets-
foreldres erfaringer med levering og henting i barnehagen** . . . . 169*Kari Krogstad*

Innledning 169

Ritualteori og ritualisering 170

Studier av foreldresamarbeid i overgangene 173

Metodevalg, analyseprosess og kategorisering av datamateriale . . 175

Funn 178

Det fysiske møtet 178

Tid 179

Kommunikasjon 180

Ritualisering av levering og henting i barnehagen 181

Levering og henting som ritual 181

Ritualenes inkluderende og ekskluderende funksjon 183

Referanser . . . . . 187**Forfatteromtaler** 207**Stikkordregister** 211